

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان حقوقی و امور علیه

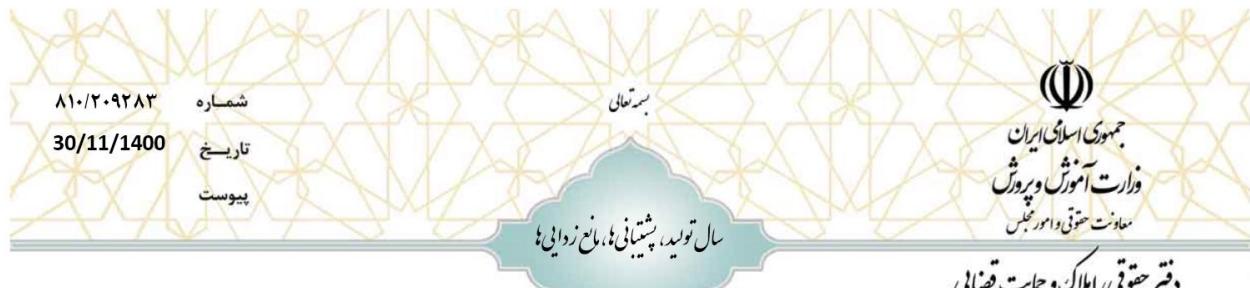
دفتر حقوقی، املاک و حیات قضایی

جناب آفای دکتر امانی طهرانی
دیپر کل محترم شورای عالی آموزش و پرورش
با سلام و احترام

با احترام بر تجسس و آن نهاد! عطف به نامه شماره ۱۲۰/۱۲۲۳۹۸ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۹ درخصوص تحويل مدارک تحصیلی موضوع نامه شماره ۱۶۶۹۶۹/۴۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۲ ۲۵۰۰/۱۰/۱۲ اداره کل آموزش و پرورش استان قم به استحضار می رساند:

طبق تبصره ۱۵۷ آین نامه اجرایی مدارس مصوب جلسه ۴۱ مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۰ کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش موضوع ابلاغیه شماره ۱۱۹۱۱۰/۱۲۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱ وزارت: «تحویل پرونده ومدارک تحصیلی دانش آموزان به ولی یا سپرست قانونی وی با تشخیص مدیر مدرسه بلامانع است» نظر به جنبه حمایتی قوانین و مقررات و بویژه قانون حمایت از اطفال و نوجوانان مصوب ۹۹/۲/۲۳ درخصوص تضمین حق برآموزش و ادامه تحصیل اطفال و نوجوانان، خصوصاً مواد (۳)، جزء (۲) از بند (ت) و بند (ج) ماده (۶) و ماده (۷) آن قانون مبنی بر رسیدگی به وضعیت آموزشی و اقدامات لازم جهت ثبت نام و پوشش تحصیلی کامل اطفال و نوجوانان، تسهیل در امور مربوط به تحصیل دانش آموزان از جمله ثبت نام، اخذ پرونده تحصیلی، انتقال دانش آموز به مدرسه دیگر و سایر امور تحصیلی امری اجتناب ناپذیر است. لذا جهت ایجاد روابه واحد، تحويل مدارک تحصیلی به والدین و دانش آموزان، در مواردی که ارسال پرونده از طریق مدرسه مبدأ به مدرسه مقصد میسر نیست (موضوع تبصره «۴» ماده «۵۷» آین نامه اجرایی مدارس «جدید»)، در فرض ذیل مورد عمل واقع می شود.

- ۱- در خصوص دانش آموزان دخترکه به سن ۱۸ سال تمام رسیده اند، تحويل مدارک به نامبرگان منع ندارد.
- ۲- در خصوص دانش آموزان پسر که به سن ۱۸ سال تمام رسیده اند، با عنایت به ماده ۱۹ قانون اصلاح مواردی از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۹۰ تحويل مدارک قبل از مشمولیت به ایشان مجاز و پس از آن با رعایت مفاد بند (د) ماده (۱۰) قانون خدمت وظیفه عمومی امکانپذیر خواهد بود.
- ۳- در خصوص دانش آموزانی که به سن بلوغ رسیده اند (دختران ۹ سال تمام و پسران ۱۵ سال تمام) به استناد ماده ۱۲۱۰ قانون مدنی که رسیدن صغار به سن بلوغ را دلیل رشد دانسته و خلاف آن را محتاج به اثبات دانسته است مگر در امور مالی و همچنین مفاد رأی وحدت شماره ۳۰ مورخ ۶۴/۱۰/۳ تحويل مدارک به شخص دانش آموز در معیت یکی از والدین او پس از اخذ رسیدگی از آنان و سلب مسئولیت آموزش و پرورش، بلامانع است.
- ۴- در خصوص دانش آموزانی که به سن بلوغ نرسیده اند (دختران قبل از ۹ سال و پسران قبل از ۱۵ سال) در صورتی که والدین اختلافی نداشته باشند (اصل بر حسن روایت و تداوم زندگی مشترک و عدم وجود اختلاف بین والدین است) با توجه به ماده ۱۶۸ قانون مدنی که حضانت را هم حق و هم تکلیف والدین می دارد، لذا تحويل

مدارک تحصیلی به هر یک از اولیای آنان مجاز خواهد بود ، لکن در صورت اطلاع از جدایی و اختلاف والدین و یا به هر نحو که اختلاف والدین برای مدیر مدرسه محرز باشد، مطابق بند ۵ اقدام گردد.

۵- درخصوص دانش آموزانی که به سن بلوغ نرسیده اند و والدین دارای اختلاف می باشند و مرجع قضایی راجع به حضانت اطفال تصمیمی اتخاذ نکرده باشد ، به شرح ذیل اقدام گردد:

با توجه به سن ورود به دبستان (۶ سال تمام) تا قبل از سن ۷ سالگی در صورت وجود مستندات ، مبتنی بر حضانت مادر ، ثبت نام و تحویل مدارک تحصیلی طفل نیز در صلاحیت مادر است معاذالک طفلی که به سن ۷ سال رسیده باشد (از ۷ سالگی تا سن بلوغ شامل ؛ دختران ۷ تا ۹ سال و پسران ۷ تا ۱۵ سال) در این صورت با توجه به ماده ۱۱۶۹ قانون مدنی که بیان داشته پس از ۷ سالگی حضانت طفل با پدر است ، لذا تحویل مدارک به پدر طفل صورت می گیرد ، مگر آنکه حضانت یا سرپرستی طفل ، بنا بدلا لی با رای قطعی مرجع قضایی به عهده مادر قرار گرفته باشد.

۶- درخصوص دانش آموزانی که به سن بلوغ نرسیده اند و پدر ایشان فوت نموده است و جد پدری در قید حیات است ، مطابق ماده ۴۳ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ و ماده ۱۱۷۱ قانون مدنی ، حضانت و نگهداری طفل با مادر است و لذا تحویل مدرک تحصیلی نیز به مادر بلامانع خواهد بود.

لازم به ذکر است هرگونه تغییر در فروض فوق ، مستلزم اصلاح قوانین و مقررات می باشد

منصور اردستانی
مدیر کل دفتر حقوقی، املاک و حمایت قضایی

شماره: ۲۵۰۰/۱۶۶۹۶۹/۴۶۰

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۰/۱۲

با اسمه تعالیٰ
رهایی از محدودیت‌ها با واکسن کرونا

(♩)
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان قم

به: مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

موضوع: اعلام نظر در خصوص تحويل مدارک تحصیلی

سلام علیکم

با احترام، با توجه به ابهامات بوجود آمده در خصوص تحويل مدارک تحصیلی و نظر به نامه (شماره ۱۲۰/۱۱۹۷۴۱ - مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۳ شورای عالی آموزش و پرورش به دفتر امور مجلس - به شماره ۱۱۰/۳۴۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۳ ابلاغ گردیده است) که اعلام می‌دارد:

"در شرایط عادی، واژه "ولی" مندرج در تبصره یک ماده ۱۵۷ آین نامه اجرایی مدارس هم به "پدر" و هم به "مادر" اطلاق می‌شود و هیچ تفاوتی بین والدین (پدر یا مادر) در رسیدگی به امور تحصیلی فرزندان خود و اخت مدارک و پرونده تحصیلی آنها وجود ندارد."

و با توجه به نامه (شماره ۱۳۹۶/۲۱۷۸۶۲ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۰۸ دفتر حقوقی، املاک و حمایت قضایی معاونت حقوقی و امور مجلس به مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی وزارت آموزش و پرورش - به شماره ۴۶۰/۲۳۶۰۳۵ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵ ابلاغ گردیده است) در خصوص داشت آموزان تابلغ، که بیان می‌کند:

"با امعان نظر به ماده ۱۱۸۰ قانون مدنی تحويل مدارک به ولی قهری (پدر و جد پدری)، وکیل یا قائم مقام قانونی داشت آموز مجاز می‌باشد."

سوال ۱: خواهشمند است با توجه به تاریخ ابلاغ آین نامه اجرایی جدید (۱۴۰۰/۰۶/۱۲-۱۱۹۱۱۰) و تقدم و تاخر زمانی دو نامه فوق الذکر که در یکی به قانون مدنی استناد شده است و همانگونه که ملاحظه می‌فرمایید ناهماهنگ با هم می‌باشند، اعلام نظر فرمایید؟

...

همچنین در نامه (شماره ۱۳۹۶/۲۱۷۸۶۲ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۰۸ دفتر حقوقی، املاک و حمایت قضایی معاونت حقوقی و امور مجلس به مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی وزارت آموزش و پرورش - به شماره ۴۶۰/۲۳۶۰۳۵ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵ ابلاغ گردیده است) که اعلام می‌دارد:

آدرس: قم - بلوار امین - کوچه شماره ۲ تلفن: ۰۲۵ ۳۲۹۳۷۵۴۱-۳ نمابر: ۳۲۹۳۸۰۳۰ ایمیل:

<http://qom.medu.ir> سایت: qom@medu.ir

شماره: ۲۵۰۰/۱۶۶۹۶۹/۴۶۰

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۰/۱۲

باسم‌هه تعالیٰ

راهایی از محدودیت‌ها با واکسن کرونا

(پ)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان قم

نظر به اینکه مطابق ماده ۱۲۱۰ قانون مدنی رسیدن به سن بلوغ (دختر ۹ سال تمام قمری و پسر ۱۵ سال تمام قمری) به منزله رشد می‌باشد و خلاف آن نیاز به اثبات دارد و از طرفی مفاد رای وحدت رویه شماره ۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۳ هیات عمومی دیوان عالی کشور نیز موید جواز دخالت این قبیل افراد در کلیه امور مربوط به خود (غیر از امور مالی) می‌باشد . لذا تحویل مدارک تحصیلی به دانش آموز رشید (بالغ) که مصداق مداخله در امور مالی نمی‌باشد، از نظر قانونی مجاز می‌باشد.

سوال ۲: آیا این برداشت با توجه به ادله فوق صحیح می‌باشد که مدرک تحصیلی به دختر با سن ۹ سال تمام و پسر با ۱۵ سال تمام قمری **فقط بایستی به خود دانش آموز** تحویل داده شود مگر با درخواست کتبی دانش آموز که در این صورت امکان تحویل مدارک به والدین هم مجاز می‌باشد؟

در پایان با تشکر فراوان خواهشمند است دستور فرمایید ضمن تسریع در پاسخ جهت رفع ابهامات، تصریح در پاسخ تاکید گردد.

حسین‌رضا شیخ‌الاسلام
مدیر کل آموزش و پرورش استان قم

آدرس: قم - بلوار امین - کوچه شماره ۲ تلفن: ۰۲۵ ۳۲۹۳۷۵۴۱ - ۰۳۰ ۳۲۹۳۸۰۳۰ | ایمیل:
<http://qom.medu.ir> | سایت: qom@medu.ir